

**Statistikdokumentation for
Forsyningen og forbruget af korn og foder 2016**

1 Indledning

Formålet med Forsyningen og forbruget af korn og foder er at belyse landbrugets årlige forbrug af foderstoffer samt anvendelsen af korn, hvilket også er en del af forudsætningen for foderforbrugsopgørelsen. Endvidere belyses foderforbruget efter indenlandsk og udenlandsk oprindelse. Statistikken anvendes desuden til opgørelse af landbrugets bruttofaktorindkomst. Statistikken er udarbejdet siden 1900.

2 Indhold

Landbrugets foderforsyning og foderforbrug opgøres for en lang række foderemner ved at opstille balancer. Anvendelsen af korn samt omsætningen af korn indgår som en udvidet opgørelse i denne sammenhæng. Kilderne til opgørelsen er flere: Specifikt indgår tælling af lagre og omsætning hos kornhandlere og tælling af kornlagre hos landmænd. Indirekte indgår tal fra andre af Danmarks Statistiks forskellige statistikker; høstopgørelser, varestatistikken, udenrigshandelen. Desuden indhentes enkelte særskilte oplysninger.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Landbrugets foderforsyning og foderforbrug opgøres for en lang række foderemner ved at opstille balancer. Anvendelsen af korn samt omsætningen af korn indgår som en udvidet opgørelse i denne sammenhæng.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

A, 01.00.0, Landbrug og gartneri

2.3 Sektordækning

Landbrug, gartneri og pelsdyravl.

2.4 Begreber og definitioner

Forbrug af korn Ved opgørelsen af korn til foderforbrug foreligger der i modsætning til alle andre foderemner opgørelser af primo- og ultimolagre for perioden. Det kan endvidere nævnes, at der ved opgørelsen anvendes en svindprocent for korn på 3 pct., mens der for kartofler anvendes 15 pct.

Forbrug af diverse kraftfoderstoffer Forbruget af oliekgager, mælkeprodukter, restprodukter ved industriel produktion m.v. opgøres ud fra oplysninger om produktion på danske virksomheder samt oplysninger om import og eksport. Desuden indhentes oplysninger om anden anvendelse end til foder. Det antages, at der ikke er lagerforskydninger, samt at der ikke forekommer svind. Der publiceres balancer for de mest betydende produkter.

I opgørelse af foderforbrugets fordeling på dansk og importeret foder er der under importeret foder medregnet produktion på grundlag af importerede råstoffer. Der er primært tale om produktionen af oliekgager ud fra importeret oliefrø.

Forbrug af grovfoder Forbruget til foder af foderroer samt græs og grønfoder beregnes på grundlag af det samlede høstudbytte, som er opgjort ud fra indberetninger fra de landøkonomiske foreningers planteavlskonsulenter inden for hvert af konsulenternes lokale område. Opgørelsen er publiceret i indværende serie og i statistikbanken. Det antages at grovfoderhøsten, dvs. høsten af rodfrugter,

græs- og grønfoder og halm, anvendes i det pågældende driftsår. Det vil sige, at der eksempelvis i fodringsåret 2004/05 forbruges af høsten fra 2004. Der foreligger ikke oplysninger om lagerbeholdninger af disse fodermidler, men almindeligvis vil høstudbyttet i et år stort set være brugt inden næste års høst, selv om der kan forekomme overførsel af lagerbeholdninger af grovfoder. Kort sagt opgøres foderforbruget som høst minus svind, og der opstilles derfor ikke yderligere balancer. For græsmarksafgrøder, roer, kartofler og halm er det forudsat, at høsten i år n forbruges i driftsåret $n/n+1$. Høsten i 2005 anvendes således i løbet af driftsåret 2005/06. Der foreligger ikke oplysninger om lagerbeholdninger af disse fodermidler, men almindeligvis vil høstudbyttet i et år stort set være brugt inden næste års høst.

Svindprocenter for grovfoder I opgørelsen regnes med et svind i grovfoder i forhold til høstopgørelsen. Svindet skyldes bl.a. lagerspild. For majs og helsæd, hvor der i første omgang bjærges til lager, regnes med et svind på 10 pct., mens der for sædskiftegræs regnes med 6 pct. og ved vedvarende græs, hvor hovedparten afgræsses, anvendes 4 pct. Det skal nævnes at markspild er fraregnet i høstudbyttet. Ved beregning af rådighedsmængden til foder er fratrukket anvendelse til lucernemel og grønpiller, foderremner som medregnes under kraftfoder. For rodens andel af rodfrugter er svindet skønsmæssigt uændret fastsat til 10 pct. af høstudbyttet. Høstudbyttet af frisk opfodret roetop, anvendes direkte i foderforbrugsberegningen, og for roetopensilage foretages et fradrag på 25 pct. af høstudbyttet. Roeto er, pga. af fortsat ringere betydning, udgået af høst opgørelsen fra 2005 og dermed fra foderopgørelsen fra 2005/06.

Foder af halm Foderforbruget af halm beregnes ud fra oplysninger indhentet i forbindelse med tællingen af høst af korn, ærter og raps, hvor bedrifterne tillige bliver spurgt om deres anvendelse af halm. Der regnes ikke med spild.

Omregningsfaktorer Foderværdien i foderenheder og proteinindhold beregnes som tidligere nævnt ud fra materiale fra Landbrugets Rådgivningscenter. Da Danmarks Statistiks inddeling i foderremner er mindre specificeret end Rådgivningscentrets, er koblingen i nogle tilfælde baseret på faglige skøn. De anvendte faktorer kan fåes ved henvendelse til ansvarlig person, jf. pkt 0.3.

Anvendelsen af korn Anvendelsen opgøres for de enkelte kornarter og for korn under eet. Der opgøres på såvel driftsår som kalenderår og der skelnes mellem indenlandsk og udenlandsk korn. De enkelte poster i balancen er beskrevet nedenfor.

Korn til rådighed Den samlede mængde korn til rådighed i et driftsår består af høsten reduceret for svind, tillagt importen og lagerbeholdningerne ved periodens begyndelse. Høstudbyttets størrelse opgøres af Danmarks Statistik og offentliggøres i en årlig artikel i indeværende serie og i statistikbanken. Svindet er skønsmæssigt sat til 3 pct.

2.5 Enheder

Tællingsenheden er bedriften. En bedrift er altid identisk med et arbejdssted i Det Erhvervsstatistiske Register, som er aktiv med landbrug, uanset branchekoden.

2.6 Population

Den indsamlede population dækker de handlende og landmændene. De handlende dækker mindst 85 pct. af alle handlende med korn og foder i Danmark. Landmændene dækker med 95% sandsynlighed Danmark retvisende

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken (FODER1) dækker tidsperioden fra 1990 og frem. Statistikken (FODER2) dækker tidsperioden fra 1992 og frem. Statistikken (FODER5 og FODER 6) dækker tidsperioden fra 2000 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

- Vægt (mio.kg)
- Foderværdi (mio. foderenheder)
- Ren råprotein (mio.kg)

2.11 Referencetid

1.juli-30.juni

2.12 Hyppighed

Statistikken udkommer årligt og ca. 6 måneder efter driftsårets afslutning. Statistikbanktabeller vedr. de halvårslige tællinger hos kornhandlere opdateres efter tællingsafslutning, typisk 2 måneder efter tællingstidspunkt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik. Råds- og Parlamentsforordninger 138/2004 om landbrugsregnskaber samt Rådsforordning 130/1989 om oplysninger til brug for Nationalregnskabet.

2.14 Indberetningsbyrde

- Lagertællingen hos landmænd: Ca. 0,05 årsværk - 10.000 kr
- Lager- og omsætningstællingen hos handlende: Ca. 0,1 årsværk - 25.000 kr.

Desuden anvendes andre statistikker med særskilt opgjort indsamlingsbyrde samt enkelte øvrige indsamlede informationer.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikkens [emneside](#) eller fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Høstopgørelserne, varestatistikken, udenrigshandelsstatistikken indeholder alle usikkerheder i opgørelsen. For nærmere beskrivelse henvises de respektive tællinger. Der er usikkerhed i estimationen af svind før anvendelse. Lager- og omsætningstællingerne hos kornhandlere er totaltællinger og resultaterne er ret præcise. Opgørelsen af kornlagre hos landmænd er baseret på en lille stikprøve og behæftet med betydelig usikkerhed. Der kan være lagerforskydninger for en række produkter, hvilket giver usikkerhed i periodiseringen.

3.1 Kilder

Kilderne til opgørelsen er flere:

- Specifikt indgår tælling af lagre og omsætning hos kornhandlere og tælling af kornlagre hos landmænd.
- Indirekte indgår tal fra andre af Danmarks Statistiks forskellige statistikker; høstopgørelser, varestatistikken, udenrigshandelen.
- Desuden indhentes enkelte særskilte oplysninger.

3.2 Indsamlingshyppighed

Lagerbeholdningerne af korn hos landmænd pr. 30. juni opgøres ved en stikprøve på 400 bedrifter. Lagerbeholdningerne af korn hos importører, møller og forhandlere opgøres af Danmarks Statistik ved en totaltælling for hvert halvår. Interventionslagrene er oplyst af Landbrugsstyrelsen.

3.3 Indsamlingsmetode

Webspørgeskema.

3.4 Datavalidering

Lagerbeholdningen af korn hos landmænd sammenholdes med oplysninger omkring deres antal hektar med korn samt antallet af svin, for derved at retfærdiggøre en lille eller stor mængde korn på lager. Der er indført fejlmeddelelser ved unormal overstigning af medianen.

3.5 Databehandling

Foderforbruget beregnes ved at opstille balancer for de enkelte fodermidler. På den ene side opgøres den samlede forsyning bestående af indenlandsk produktion, primo lagre og import, og på den anden side opgøres anvendelsen fordelt på eksport, ultimo lagre og foderforbrug, hvor foderforbruget beregnes residualt ud fra balancen "tilgang = anvendelse".

$\cdot$ Høstudbytte eller produktion $\cdot \div$ svind hos producent $\cdot +$ import $\cdot +$ lagerbeholdning ved periodens begyndelse $\cdot =$ til rådighed i alt $\cdot \div$ udsæd $\cdot \div$ eksport $\cdot \div$ industriforbrug $\cdot \div$ forbrug til fødevarer $\cdot \div$ forbrug til andre formål $\cdot \div$ lagerbeholdning ved periodens slutning $\cdot =$ forbrug til foder Opgørelsen laves som udgangspunkt for driftsår, da en sådan opgørelse er mest sikker, men der dannes opgørelser på kalenderår af hensyn til beregning af Landbrugets bruttofaktoringkomst. Foderforbrug efter fodermiddel, oprindelse og enhed. Fordelingen af foder efter fodermiddel og anvendelse. Foderbalance efter fodermiddel, periode og anvendelse. Værdiberegning for foderstoffer efter mængde, pris og enhed.

3.6 Korrektion

Ikke relevant for denne statistik.

4 Relevans

Bruges til at vurdere beholdningen af korn og foder i landbruget, da værdien af lageret er af stor betydning for bruttoværditilvækststopgørelsen i landbruget.

4.1 Brugerbehov

Opgørelsen er af stor interesse for landbrugets organisationer som fx Landbrug & Fødevarer, slagterivirksomheder, Miljø- og Fødevareministeriet, EU, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, samt interesserede borgere i bred almindelighed.

4.2 Brugertilfredshed

Der er ikke lavet nogen undersøgelse af brugernes tilfredshed, men hovedindtrykket er, at de fleste brugere er tilfredse med statistikken.

4.3 Fuldstændighed af data

Opfylder alle guidelines og forordninger til fulde.

5 Præcision og pålidelighed

Høstopgørelserne, varestatistikken og udenrigshandelsstatistikken indeholder alle usikkerheder i opgørelsen. For nærmere beskrivelse henvises de respektive tællinger. Der er usikkerhed i estimationen af svind før anvendelse. Lager- og omsætningstællingerne hos kornhandlere er totaltællinger og resultaterne er ret præcise. Opgørelsen af kornlagre hos landmænd er baseret på en lille stikprøve og behæftet med betydelig usikkerhed. Der kan være lagerforskydninger for en række produkter, hvilket giver usikkerhed i periodiseringen. Det er ikke muligt at afgrænse den præcise afvendelse af foder til det primære landbrug, eksempelvis fraregne brugen af foder til kæledyr. Desuden kan for enkeltprodukter der være industriel anvendelse, som Danmarks Statistik ikke har kendskab til.

5.1 Samlet præcision

Da forsyningen og forbruget af korn og foder opgøres ved anvendelsen af en række kilder med iboende usikkerhedsmomenter, må der påregnes en vis usikkerhed for opgørelsen. Overordnet vurderes resultaterne dog at være retvisende.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Under udarbejdelse.

5.3 Anden usikkerhed

Under udarbejdelse.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Generelt vurderes kvaliteten af statistikken til at være høj. Særligt dækningen af de handlende er særdeles god. Øvrige del af statistikken lever op til Danmarks Statistiks krav om valid statistisk sikkerhed.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Resultater for seneste år vil generelt have en foreløbig karakter, idet de endelige tal for udenrigshandel ikke foreligger på udgivelsestidspunktet.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres 6 måneder efter referenceperiodens afslutning. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer årligt og ca. 6 måneder efter driftsårets afslutning. Statistikbanktabeller vedr. de halvårige tællinger hos kornhandlere opdateres efter tællingsafslutning, typisk 2 måneder efter tællingstidspunkt.

6.2 Publikationspunktighed

Statistikken er punktlig. Udgivelsen kan variere med 1 måned.

7 Sammenlignelighed

Statistikken er udarbejdet siden 1900 men er i sin nuværende form sammenlignelig fra 1990 og frem. Statistikken udarbejdes efter fælleseuropæiske guidelines og er derfor sammenlignelig med statistikker fra andre lande, der offentliggøres af Eurostat.

7.1 International sammenlignelighed

Statistikken udarbejdes efter fælleseuropæiske guidelines og er derfor sammenlignelig med statistikker fra andre lande, der offentliggøres af Eurostat.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Foderforbruget kan for de fleste foderstoffers vedkommende sammenlignes over tid. Der har dog været enkelte revisioner, som har medført en form for databrud for enkelte produkter, fx for fiskeaffald og -ensilage. I forbindelse med offentliggørelsen er der en revision af fiskeprodukter, hvilket har reduceret den beregnede mængde til foder.

Med hensyn til omregning til foderenheder og protein kan revision af omregningsfaktorer skyldes såvel bedre viden som en faktisk udvikling. Generelt er opgørelserne dog sammenlignelige over tid.

Fra 2002/03 blev der ændret fra at vise protein som fordøjeligt indhold til rent proteinindhold.

Med offentliggørelsen 2006/07 blev Foderfedt inkluderet i opgørelsen af foderforbruget.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Statistikken danner grundlag for input til Landbrugets bruttofaktorrindkomst og hermed også input til Nationalregnskabet.

7.4 Intern konsistens

Alle indkomne besvarelser i ét tællingsregister med alle tællingsvariable omfattet af tællingen. Der er én og kun én opregningsfaktor pr. bedrift, som vedrører alle tællingsvariable. Der kan derfor ikke forekomme nogen inkonsistens.

8 Tilgængelighed

I Statistikbanken offentliggøres tallene under emnet [Rå- og hjælpestoffer](#), (<http://www.statistikbanken.dk/foder2>), (<http://www.statistikbanken.dk/foder3>), (<http://www.statistikbanken.dk/foder5>) og (<http://www.statistikbanken.dk/foder6>).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Der udgives ingen separat NYT.

8.5 Publikationer

[Statistisk Årbog](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnerne [Jordbrugets økonomi Rå- og hjælpestoffer](#) i følgende tabeller:

- [FODER2](#): Fordeling af foder efter fodermiddel, anvendelse og tid
- [FODER1](#): Foderforbruget efter fodermiddel, oprindelse, enhed og tid
- [FODER5](#): Foderbalance efter fodermiddel, periode og anvendelse efter fodermiddel, periode, anvendelse og tid
- [FODER6](#): Værdiberegning for foderstoffer efter foder, enhed og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til statistikens mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres på et aggregeringsniveau, der ikke nødvendiggør diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Under udarbejdelse

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontorene i Fødevareerhverv, Erhvervsstatistik. Den statistikansvarlige er Sisse Schlægelberger, tlf. 39 17 33 24, e-mail: sis@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Fødevareerhverv, Erhvervsstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Sisse Schlægelberger

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

sis@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 33 24

9.8 Faxnummer

39 17 39 99